

אהרן שבתאי / קטעים משתי פואמות
הנחת כלי (בשבת) מתוך כירה

	1.	זֶה בְּסֹדֵר	לְעִינֵי
			הַבִּיצָה וְהַתְּרַנְגְּלֵת
		4	
		אֵךְ אֵין	
		נְהַגִּים	
			7
			אֵיךְ
		מֵאוֹתוֹ	(אִמֵּר רַב חֶסֶדֶא)
		שֶׁמֶן שְׁנֵאגֵר	
			נֹתֵן
		לְפִי שְׁאִינוֹ	כְּלֵי תַחַת
		מִן הַמוֹכֵן	
	2.		
			תְּרַנְגְּלֵת
			לְקַבֵּל בִּיצָתָהּ
		5	
		חֹרֵג	
		מִן הַמְּכֻסָּה	
			8
			לְקַלְטָהּ
		שֶׁהַקְּצֵבֶת	בְּמִקוֹם בְּטוֹחַ
			מֵאִידֵךְ
		(לְהַדְלִיקָה	
		בְּאוֹתָהּ שְׁבֹת)	
	3		
			אֵתָהּ כּוֹפֶה
			עֲלֶיהָ
			כְּלֵי
		6	
		לְמָה	
		הַדְּבַר דּוֹמָה —	

14 חזו אפוא	ומישהו ירמס הביצה אם לא נכסנה)	9 (מכסה באיזו קפסא
הצלה שאינה מצויה ואוקה לא התירו -	12 (אכן נכסנה	או צלחת המתנגלות במגרש)
15 להתעסק במשהו חריג -	וגם אם הביצה	10 ומפרש רבה
'כגון מדרון' אומר רש"י,	דבר שאינו נטל בשבת)	(טיב ההפליה הזאת) -
'וטפטוף' דשמן דמתניתין'	13 ומאידך (אומר הוא)	כאן ההצלה מצויה
	תרנגלות	11 תרנגלות עשויה להטיל
ד"כ לא תטיל במדרון	באשפה	

16
אד אבִי

מטיל
ספק בעצם

ההבדלה
ומרחיק עדותו –

17
ושברה
לו חבית

טבל

על הגג

18
(מקרה)
בלתי מצויה

מביא כלי
ומניח תחתיה

19

גם זו
הצלה מצויה

(עונים לו).

חביות
חדשות – מתבקעות

20

מדבר –
בגולפי חדתי

דשיכחי דפקעי
וכד

גם הניצוצות

21
דבר שכיח –
ניצוצות שמן

הנתזים
מן הפתילה

וההצלה
(אכן) – מצויה

22
והלה מתעקש,

אבִי –

מחטט
ומוצא דגמה

(להצלה)
בלתי מצויה
ובכ"ז מותרת)

25
שְׁמַדְבָּר
בְּבֵתִי גַחֲיִנִי

23
הִנֵּה
שְׁמַיִם קָעֵרָה
(קָעֵרַת חֲרָס)

26
דְּשִׁכִּיחַ
בְּהוּ דְלִיקָה

עַל הַנֵּר –
שְׁשֶׁלְהַבְתּוּ

(חֹז אֲכֹן)
הַצֵּלָה מִצֹּמִיָּה

לֹא
תִלַּחֲדֵךְ אֶת הַקּוֹרָה

28
וְעוֹד דְּגַמָּה
(מוֹסִיף):

נֹתְנִים כְּלִי

24
וְעֵנָה לוֹ
(כְּמִקְדָּם)

תַּחַת
הַדְּלָף בְּשַׁבָּת

26
שֶׁב
וּמִקְשָׁה אֲבִי

רַבָּה

כְּשֶׁהַקּוֹרָה נִשְׁבְּרַת,
קוֹרַת הַגֵּג –

אֶתְּהָ יוֹדֵעַ
הָרִי

29
וְעוֹנִים
לוֹ כְּמִקְדָּם

שֶׁהַתְּקוּרוֹת נְמוּכּוֹת

זוֹ
הַצֵּלָה מִצֹּמִיָּה

27
וּמְרָשִׁים
לְסַמֵּךְ אוֹתָהּ

מתחילה לטלטלו	33	30
	טעמא	שהרי
ועכשיו	דרב חסדא –	מדבר בקורות
עושהו מקצה		
	משום	חדשות
	מבטל	ואלה
	כלי מהיכנו	מתפקעות לפתע
36		31
שאין		
להזיזה בשבת		
	34	ואשר לדלף –
ומתוך כך	אתה	אינד
מקצה הכלי	מכין כלי	
	(להשתמש בו, לטלטלו)	
	ואחר	יודע
		שהדלף שכח
37		
ואתה,	מרתקו	ודוקא
אומר רש"י –	לביצה האסורה	קשהבית חדש!?
כאלו		אך
חברת אותו בטיט		רב יוסף
והדבר	35	שב
דומה למלאכה	כלי	
	שהיה מוכן	להבדלת
		רב חסדא –

שְׁנֵתָת (בְּשַׁבָּת) תַּחַת הַדֶּלֶף?	40 וְמָה עִם הַכְּלִי	38 אוּ מֵאֵיֶדֶד
	שְׁנֵתָתִים תַּחַת הַנֶּגֶד	כְּאֵלוֹ נִפְצָת אוֹתוֹ (אוֹתוֹ כְּלִי)
43 וְאֵיךְ זֶה שְׁמֵתָר	לְקַבֵּל נִיּוּצוֹת?	שְׁבֻטָּתָהּ מֵהֵיכָנוֹ)
לְהַצִּיב סֵל (בְּשַׁבָּת)	41 וְכִיצַד אֶתָּה מִבְּטָל	וְגַם זוֹ מִלֵּאכָה
כְּמַדְרָגָה לְאַפְרוּחִים?	מֵהֵיכָנוֹ	39 וְשׁוּב מִקְשָׁה אֲבִי:
44 לְבַטֵּל כְּלִי מֵהֵיכָנוֹ	אֶת הַסֶּפֶסֶל (כְּשֶׁהֵגֵג נִשְׁבֵּר)?	וְמָה עִם הַטֶּבֶל –
(לְכַאוֹרָה)	42 וְמָה עִם אוֹתָהּ	(תְּבוּאָה) שְׁגָם הִיא מִקְצָה וּמִרְתֵּקֶת כְּלִי)?
מְשׁוּם שְׁאִפְרוּחִים אֵין לְטַלֵּטֵל	קְעָרָה	

תשאר
הקערה ריקה

(אלה דברי
רב חונא

45
לאט לך
אבני,

בריה
דרב יהשע) -

הוא עונה
(רב יוסף)

50
וגם את
הספסל

הבה
נתחיל בטבל

לא בטלתי
(חס וחלילה)

48
תוכל
לטלטל הפלי

46
הפרש ממנו
המעשר

שהרי
ניצוצות

(בשבת)

51
אוכל
כל רגע

אין
בהם ממש

ויהיה
ראוי לאכילה
(והכלי - לטלטול)

לחצו

(אם אהפץ
מתחת
לגג הרומס

49
ממילא -
כך תנכה,

47
ובענין ניצוצות

בסופו
של דבר

מה
זה בכלל ניצוצות?

וְאִזְכָּר
תְּשַׁלֵּיךְ
תִּטְנוּפֹת הַחוּצָה

57
וּכְשֵׁמֹת עֲכָבָר

בְּאוֹצַר
הַבְּשָׂמִים
שֶׁל רַב אֲשִׁי

58
אָמַר לָהֶם
(וְהִיא שֶׁבֶת):
צִקְטָה

בְּצוֹצִיתָהּ' – ז"א
תִּפְסוּ בְּזָבֵב –
וְהִשְׁלִיכוּ!

מֹתֵר
לְטַלְטַל הַכְּלִי
(כְּדִי לְשִׁפְכֶם –

כְּגֵרָף
שֶׁל רַעִי)

55
וּכְשֶׁדִּלְף
אֶצֶל אַבְיִי
(בֵּית הַרִּיחִים)

אָמַר
לוֹ רַבָּה:

מִשָּׁךְ
לְשֵׁם מִטְתֵּךְ

56
(זֵיל עֵיילִיה לַפּוֹרְךְ
לְהִתֵּם)

52
וְאֲשֶׁר לְדִלְף –
מָה

רַע
בְּמִי גִשָּׁם?

53
מִתְמַלֵּא
לוֹ אִמּוֹא הַכְּלִי

קֶצֶת
מִי שְׁתִּיָּה

וּמֹתֵר
לְטַלְטַל וְלַהֲשִׁתְמֵשׁ

54
וְאִפְלוּ מִצְחִינִים
הַמֵּיִם

59
וגם
הסל תיכל
לטול

(רק חכה
שיסתלקו האפרוחים)

קטע־פתיחה מבגין א' בגין ב' (פואמה)

פואמה זו מספרת על גבורת חיילי האצ"ל שביצאם מבסיס בשכונת התקוה, חדרו מחופשים לחיילים בריטיים למחנה־צבא בריטי והחרימו שם נשק. למותר לציין שקטע מפואמה זו ניתן כאן מטעמים פנים־טכסטואליים והיסטוריים־הירואיים - ולא מתוך הודעות עם תנועת החרות או עם בית"ר ירושלים.
מ. ע.

1
נאמר
"בשכונת התקוה"

זמה
טעם נאמר

שכונת התקוה?

8	5	2
ואתה פוסק: מהו בית?	לבני־ישראל (הוא יעקב), ומכאן	אותם אצ'לניקים מחפשים –
א"י!	זבולון לדוגמה,	מדבר בהם –
א"י היא הבית		בהנהגתו של גדעון
9	6	3
אלא שנאמר (דוקא)	לדוגמה זבולון מלמד	והעמדה שלי היא
מקדש,	על הזבול	שבשמות
הבית קדוש (או) מקדשים בית	שהוא בית־המקדש	(בשמות גרידא) צפונה התקוה
10	7	4
ואני מתפרץ:	זו התקוה –	נאמר "לפי שהם
שכח (לרגע) ת'בית	הבית	משולים לכוכבים
חשב על האופן	(הדגש) כמדומני על הבית)	קרא שמות לכלם" –

17	14	11
על דָּרֶךְ	דָּוֶד	וְהֵאוּפֹן הַזֶּה
הַדְרָשׁ	כָּל הַלֵּילָה	(מֵה)
שְׂכוּנַת הַתְּקוּהָ	(הַמְלֶךְ)	שְׁאֲנוּ
אָכֵן	מִתְעַסֵּק	בְּעֵצָם מִכְּנִים
"יִוְדַעַת לְשֵׁתֶק"	בְּעִנְיַי הַנְּדוּת	בְּמִיטְבִּי לְשׁוֹנְנוּ:
		(הַתּוֹרָה)
18	15	12
(שׁוּם חֶרָא	דְּהִינּוּ	הוּא הַבַּיִת.
לֹא יִקּוּם	הַמְּפָקֵד עַל	מִנְיָה וּבִיָּה
וַיְרוּץ	הַבַּיִת	הַבְּנֵת גַּם
לְגַנְרֵל בְּרֶקֶר)	(אוֹתָהּ חֶרוּת),	מֵה
	נִמְצָא	פֶּשֶׁר
	שְׁעוּסֵק בְּ'חֶרוּט' –	גְּאֵמֶר תְּקוּהָ:
19	16	13
אֵלֵא שְׁ'לִשְׁתֶּק'	עוּסֵק בְּתוֹרָה –	דְּבַר הַשֵּׁם
(אוֹתָהּ)	מִתִּיר	אֵינּוּ חֶרוּט
שְׁתִּיקָה	אֵת הַנְּדוּת	אֵל
כְּשֶׁהַמְשָׁאִית	לְבַעֲלֶיהָ	תִּגִּיד 'חֶרוּט'
שֶׁל גִּידֵי עוֹבְרָת) –	וְאֶצְבְּעוֹתָיו	
	מְלַכְלָכוֹת בְּדָם	אֵלֵא 'חֶרוּת'
20		(עַל הַלּוּחוֹת)
אֵלֵא שְׁלִשְׁתֶּק –		

מה	החול	(אמרנו
שמציין אותה דממה	שבו נטמן המצרי	שהתקנה
שבין		גלומה בשם –
הבתים והאותיות	24	
	ובתנחומא	27
21	המצרי הלזה	או בשמות
(של אותה)		("ואלה שמות")
חרות	מתגלגל	
חרוטה	והופך למשה	הינו
		בבני־ישראל
דהינו אותה	(משתמע	28
שכונת התקנה) –	מבעד לזה שהרגו)	ובני־ישראל
		משמע
22	25	
לשתק	כמו בבליסתרוא	המתמודדים
היא תכונת	קטלו	עם האל
בני־ישראל	בשהשמיע	
המשולים לחול	את השם	29
	המפרש	יוצרים –
		והדבר אכן
23		חרוט בשמם –
מדבר	26	
במדורש על	השם קוטל	את
	והשם מחיה	הפוך ה'לא'

השתיקה	יודעת לשתק	30
(אותו "לשתק")	אותה חרות המתארת	ה-'לא' נהפך ל-'אל'
מדברת ומזונגת זווגים	כשכונה לכל דבר)	ונוסיף שמטעם זה
37	34	'בריטי' משמע 'בריתי'
"לא איש דברים אנכי"	השם יודע לשתק	31
ומאיךך –	ומנציח	נאמר "בריטים בשכונת התקוה"
(נאמר) "מי שם פה לאדם"	(בבד) את ההבטחה	והכונה לבני ברית
38	35	32
מכל מקום (נאמר)	התנחומא אומר "ואין אכילת לחם	ושוב – אותה שתיקה שגזרה
"היחידה הגיעה לשער המחנה"	(כאמור כאן) אלא אשה"	היא כידוע מטבע הדבור
39	36	33
ומוסיף: "גירות חילה"	שמע מינה	התורה

46	נְכַנִּיס ת'מְכוּנִית	נְבַדְקוּ
כְּשֵׁם שְׁחִינּוּ		
כְּמָה	43	וְהַכֵּל
עֲשׂוּרֵי שָׁנִים	זֶהוּ מַחְסָן	הִיָּה בְּסֵדֶר
וְעֵדִין	וְהַמְכוּנִית	40
לֹא "נְכַנְסוּ פְּנִימָה"	בְּפָנִים	מִבְּטָא סְקוּטִי
	בֵּין בְּרִיטִים	(וּבְכֶד)
47	(כְּמָה)	יֵשׁ תּוֹעֵלֶת
לִיתֵר דִּיּוֹק		יֵשׁ
	44	לְמֵאן דְּהוּ
נְכַנְסוּ	"זַפּוֹעֵלִים	
(אִמְנֵם) אָךְ	רַבִּם עֲרָבִים	41
רַק	אָבֵל	"הַבְּחוּרִים שְׁמַחֵר"
בְּמוֹבֵן הַמְצַמְצָם.	גַּם	יֵתֵר
	כְּמָה יְהוּדִים"	עַל־כֵּן
48		"נְכַנְסוּ פְּנִימָה"
וּמַהִי שְׁמַחָה?	45	
(הָרִי	אֵלֵא	42
נְאָמֵר —	שְׁעֵדִין לֹא	חֵלֶק מִן
כְּאִמּוֹר —	הַבְּנוּ	הַעֲבוּדָה
"הַבְּחוּרִים שְׁמַחֵר")	מָה	נְשָׁלֵם,
	טִיב הַשְּׁעֵר	עַכְשָׁו

56	וע"פ גאוגרפיה ענגנית –	49	בטוחני (ברי לי) שהשמחה
הינו להגוף לארז, להכיל		מתלנה לכניסה	
לקבל	53	50	כשם שהכניסה מתבקשת
להסתיר להגן לנעל	מישהו דופק כמה	(או נענית)	
	קרשים	מבעד לשער	
57	או	51	אתה תגנך (מן הסתם) –
ומאיך לנתב, לחשף	מלחים צנורות	הרצף	
	54	(הרצף):	שער, כניסה, שמחה) –
טפח	כשיש צרך לאגר	52	הרצף כך תגיד
ולהציג לחלק במבקר	משהו	מעשי	
58	ולוסת את התחבורה		
אשר לכניסה אתה	55		
מתאר	ערימת נשק		
בכך את החדירה	מצבור של תפוחי-אדמה (וכיו"ב)		
מחלל לחלל	וזה טעון פקוח		

אָבִי	62	59
זו	וְאֶפְשֶׁר לְהוֹסִיף עוֹד תֹּאוּר	מִתְאֵר גְּרִידָא, וְגַם
נִקְדַּת הַכָּבֵד	כְּגוֹן	שְׂמֵחָה
66	"גִּידִי הַזֵּיעַ בְּתַחַת"	אֵינָה (בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר)
לֹא הִקְצַ'לְקָה עָקֵר		אֵלֹא שְׂמֵחָה
אֵלֹא הִעֲבָדָה שֶׁהוּא אָבִי	63 אָבִי – כִּד אֲנִי עוֹנָה (לָד) –	60 גִּידִי שְׂמֵחַ וְהַדְּבָר סְבִיר כְּשֵׁם
וְשֶׁהוּא דוֹרֵשׁ	הִיָּה דוֹרֵשׁ – "מֹשֶׁה, גִּמְרֵ אֶרִיטְדִּי!"	שְׂכֵלֵב מְכַשְׁשׁ בְּזָנֵב
	64 כְּמָה חֲתִיכוֹת צָנוֹן (לְבוֹ)	61 הִלָּה טַמְטַם אֶת הַבְּרִיטִים
	לְאָכֵל עִם "הִקְצַ'לְקָה"	וּמַעֲלָה
	65 זָה הִיָּה אָבִי –	חִיּוֹד עַל פְּנֵיו (וְתוֹ לֹא)

אהרון שבתאי / בגין א' (המשך)

70	67
נתן לומר	כשם שגיד
שהעצמי	דורש נשק
דורש	והרי כתוב
(כדי להיות עצמי	"דרש"
ובמלא מובן המלה) –	וקבל שכר?
מדרש	
71	68
אבא ואמא	השכר נתן
נגיד	על
בלי הסוס	המדרש דוקא
הם	(להבדיל
מעיונות היצירה	מדרשה כפשוטה)
72	69
(אני חושב	האדם דורש –
כרגע	והדרשה
על שני	(של האדם –
נהרות	כאן גיד)
גוהעזו	היא תמיד

	73
	ומאידך אבא
	יֹשֵׁב
	(יֹשֵׁב
	כַּמְתַּחַת לַעֲצֻמוֹ,
	כְּנִסְרֵת שֶׁל
	(עֲצֻמוֹ)
76	74
טוֹחֲנוֹת	יֹשֵׁב
אֶת הַצָּנוֹן	מִתַּחַת לַעֲצֻמוֹ
בְּמוֹנְחִים אֱלֹהִים	כְּפִי שְׁאִמְרָתִי,
יְהִי חֵבֶר	וְאוֹכֵל
	בְּמִטְבַּח ת'קצ'לקה
77	75
ע"פ קוֹי	אֶפְלוֹ
הַקָּרֵעַ	לֹא אוֹמֵר
הִזֵּה	תּוֹדָה -
אֲנִי	שׁוֹמְעִים
מִתְבּוֹנֵן בְּשֵׁעַר	רַק ת'שְׁנִים
78	
יֵשׁ שֵׁעַר	
שְׁמַעַל לְשֵׁעַר	
יֵשׁ שֵׁעַר	
שְׁבִתוֹךְ הַשֵּׁעַר	

82 השער הוא שתיקה	79 ואפֿשר להחצין שער
והשם	והמציאות הזאת
נזרק לאֶזן מתוך התורה	הופכת שנית לדבר מה מפנם
83 מתקינים נאמר את	80 לשער אין שם
"שער החצר" (מסד שער החצר)	אלא בתורה:
ומכניסים דרכו את השעיר	"שער החצר"
84 הכהן נכנס בשער	81 לשער הגשמי
(לאחר שדאג היטב	לאמתו של דבר
לכסות "בשר ערוה" (ממתנים ומטה)	אין שם ואין מאומה

85

וכל האנדרלמוסיה
הזאת,

הקשקוש הזה
השקעת המשאבים וכו'

שבהנהלת בצלאל

86

היא בשל פלחן
ענקי

של

להכנס פנימה

87

להכנס
ולעמד פנימה

אותה "כניסה"

אין מדיס רס

88

בונים מקום
(לוקוס, טופוס)

שהוא בה' הידיעה
המקום

ומתקינים פלחן
כניסה

89

(על
משה נאמר

ש"נכנס למקום

שאין מלאך (שרף)
יכול להכנס"

90

וכאמור
כל האנדרלמוסיה

בגלל מקום
סמלי

שהוא השם

94
דודי
(דור צדוק)

ששקע כל כד

עד צנאר
בעניני הטפסנות

95
נתנמנם קמעה
ובקש

למזג לו

"כוס תה
עם מסמרים"

96
(בעברית, ואולי
באידיש -

א גלזי טי
מיט צ'ועקעס?)

91
עם ישראל
(שהוא האנדרלמוסיה)

הוא

מטונימיה
של השם

92
השם המפרש

שכל הזמן

נרצח
נולד ונימול

93
(אני כותב
זאת

היום,
בדיוק ערב פסח

שנת התשמ"ה)

173
ומכל מקום
גידי

(אני מצטט)

"שם ידו
על האקדח"

174
(אותו "קפיטן
גבה קומה")

ותובע:

"אנגלים,
ידיים למעלה!"

175
הינו
דורש למעשה

(כי

לא המדרש עקר")

97
וזו
אותה מטונימיה

גם הוא
(בעיני)

אחד
מסגני בצלאל

98
עליו נאמר
שחכמה

אינה
נתנת אלא

למי
שמאליו כבר מחזיק בה

99
מי שקבל
מקבל

ומדבר איפא

לא ברכישה אלא
בזהות!...

176

"כָּלֶם"
הַרִימוּ יָדִים"

וְאָמַר,

וּבִידוּעַ
שֶׁל מִי הֵיא הַיָּד –

177

הַיָּד הַחֲזָקָה,
מוֹצִיאֵתֵנוּ

הַיָּדִים מוֹכִיחוֹת

וְהַיָּד
הֵיא אֲרָמוֹן הַהֶלְכָה

178

הַיָּד
תּוֹפֶסֶת בְּנֶשֶׁק

אֶלֶּא שְׂדוּרָשׁ

רַבִּי
יִשְׂרָאֵל כְּסוּבֵר:

179

"אִם"
יִהְיֶה נֶשֶׁק"

אוֹמֵר הוּא

"תְּהִיָּה תוֹרָה"